

חינוך וולדורף (אנתרופוסופי) ולמידה חברתית-רגשית

רלי פייגנבלט – בי"ס זומר, ר"ג

דיויד פורטס – מכון ויצמן

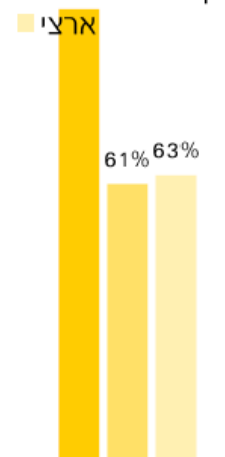
נתונים

נתוני אקלים: סובלנות

ערכים ואקלים חינוכי | מאמצי בי"ס לקידום סובלנות כלפי האחר והשונה | דיווחי תלמידים

תשע"ה

- בית הספר
- קבוצת השמירה
- ארצי

בבית הספר מעודדים אותנו לגלות סובלנות כלפי האחר והשונה

התלמידים בכיתה שלי מתייחסים בכבוד כלפי האחר והשונה

ההיגדים המרכיבים את המדד

המורים בכיתה שלי מתייחסים בכבוד כלפי האחר והשונה

צוות בית הספר עושה מאמצים כדי לשתף את כל התלמידים בפעילויות

כל התלמידים בבית הספר שלנו, משתלבים בחברה באופן מלא

מדד מסכם

מאמצי בית-הספר לקידום סובלנות כלפי האחר והשונה

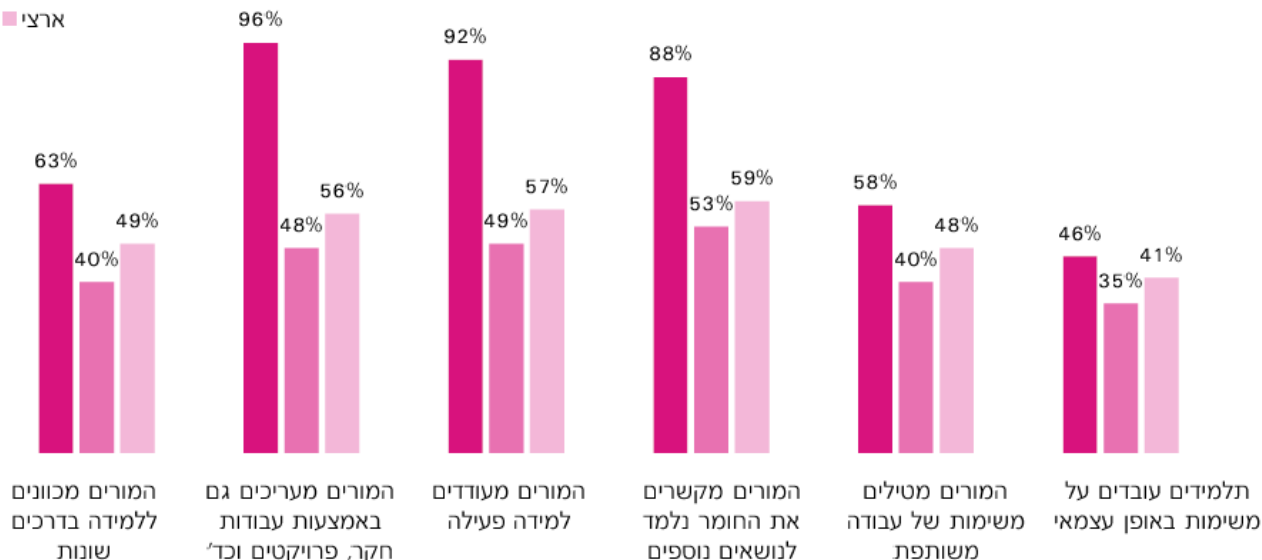
נתוני אקלים: הוראה ולמידה

למידה והישגים לימודיים | פרקטיקות הוראה-למידה-הערכה איכותיות | דיווחי תלמידים

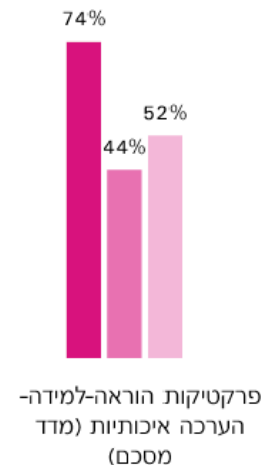
תשע"ה

- בית הספר
- קבוצת השוואה
- ארצי

ההיגדים המרכיבים את המדד

מדד מסכם

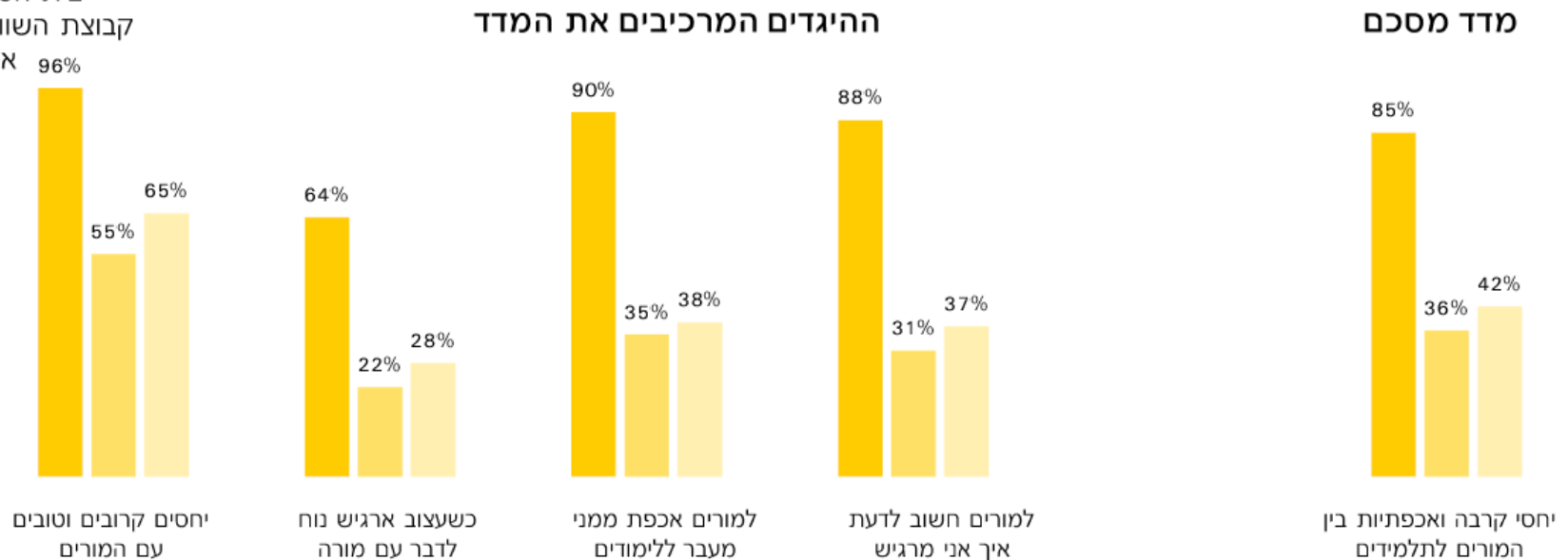

נתוני אקלים: יחסי מורים תלמידים

ערכים ואקלים חינוכי | יחסי קרבה ואכפתיות בין מורים לתלמידים | דיווחי תלמידים

תשע"ה

- בית הספר
- קבוצת השוואה
- ארצי 96%

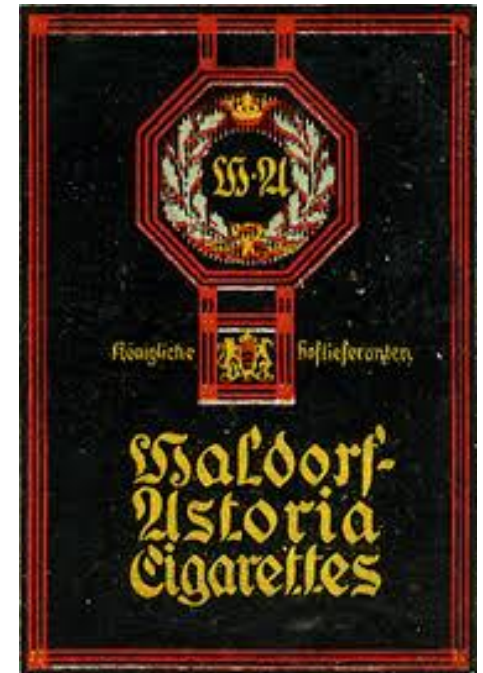

חינוך וולדורף:

רקע היסטורי ועקרונות מרכזיים

Waldorf-Astoria Zigarettenfabrik

Emil Molt, 1919

Rudolph Steiner

כמה נתונים

- ביה"ס בשטוטגרט היה ביה"ס הראשון בגרמניה שקיבל ילדים מכל שכבות החברה, ללא הבדל במגדרים וביכולות האינטלקטואליות
- היום יש יותר מ-1000 בתי"ס וולדורף ברחבי העולם
- בארץ יש 26 בתי"ס יסודיים, 6 תיכונים, יותר ממאה גנים ו-5 סמינרים למורים
- חינוך וולדורף הוא זרם חינוכי מוכר ע"י משרד החינוך

שטיינר: חינוך הילד לאור מדע הרוח

- במרכז חינוך ולדורף ניצבת הפסיכולוגיה ההתפתחותית של שטיינר.
- גישה זו דומה לתפיסה ההתפתחותית של פיאז'ה אך קודמת לו
- היא הוליסטית: מתייחסת לאספקטים פיזיים, רגשיים, קוגניטיביים, חברתיים ורוחניים של הילד
- זוהי פסיכולוגיה פילוסופית ולא אמפירית במובן הקלאסי
- הגישה רואה את הילדות כפרק זמן משמעותי ובעל ערך בפני עצמו, לא רק כהכנה לבגרות
- הפילוסופיה האנתרופוסופית נוגעת בכל שטחי החיים

עתיד או הווה?

- החינוך הקונבנציונלי עוסק בעתיד: מחליטים מהם הידע, העמדות והמיומנויות שצריכים להיות לבוגר "האידיאלי" ומכאן גוזרים מה צריך להתבצע בכל גיל, תוך נסיון להתחשב במגבלות התפתחותיות.
- חינוך ולדורף עוסק בהווה: מטרת הלימודים, תכניות הלימודים, הגישה לילד, דרכי הלימוד, סביבת הלימוד וכל שאר האלמנטים של חיי בית הספר נגזרים מתוך השלב ההתפתחותי שבו נמצאים הילדים.

האדם השלם והמאוזן

- איזון ושילוב בין תחומים עיוניים, אמנותיים ופיזיים
- מעט התמקצעות
- סדר שיעור, סדר יום, סדר שבוע וסדר שנה שמאפשרים עבודה הרמונית בכל המישורים ואינם מדגישים תחום אחד על חשבון אחרים
- לדוגמה, לכל יום יש ריתמוס קבוע: מתחיל בפתיחת יום, אח"כ שיעור תקופה, אח"כ "שפות" שמחייבות תרגול שוטף, פעילות אמנותית ופעילות עמלנית

מהו הנשק הסודי של חינוך ולדורף?

"כאשר ההוראה שלכם חדורה ביראת הכבוד הזו... תראו שבעזרת נוכחותה של תחושה כזו אתם יכולים להשיג הרבה יותר מאשר בעזרת כל כמות של תיאוריות אינטלקטואליות אודות מה שצריך לעשות. תחושותיו של המורה הן אמצעי החינוך החשובים ביותר, וליראת הכבוד הזאת תהיה השפעה מעצבת עצומה על הילד."

מתוך: "עצות מעשיות למורים", רודולף שטיינר.

מאפיינים חיצוניים שתומכים במורה

- קולגיום – לימוד משותף, התבוננות, אמנות
- ניהול- באמצעות מנדטים
- מחנך – המנהל של כיתתו

4 איכויות שיכולות לקדם מורים בעבודתם

מתוך "עצות מעשיות למורים"

- יוזמה
- ענין בעולם
- נאמנות לאמת
- דאגה לעצמי

בחזרה להתחלה: איך כל זה קשור לתלמידים?

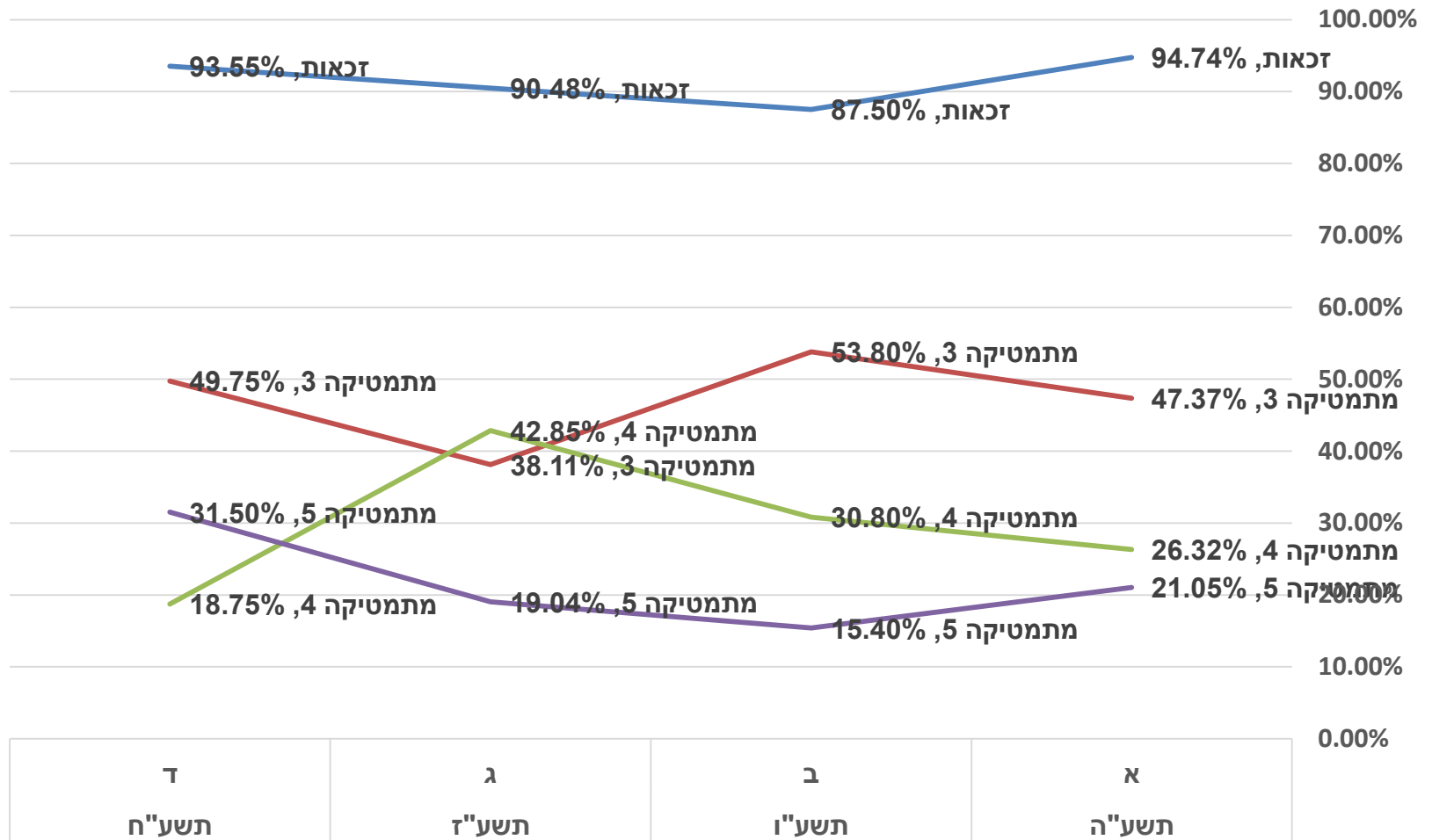
- היחס למורה יהיה תמיד שיקוף של היחס לתלמיד.
- המורה במרכז.
- ההתפתחות של המורה קריטית.
- בית הספר הוא גוף חברתי: תלמידים ומורים.
- יצירת קהילת מורים לצד קהילת תלמידים.

שורות תחתונות: עשה ואל תעשה

עשה	אל תעשה
התייחס אל המורה כאל אינדיבידואל שנמצא במסלול התפתחות.	התייחס אל המורה כאל פועל שאמור להניב תוצאות ונמדד לפי אחוזי הצלחה כאלה ואחרים.
הבן שהזהות האינדיבידואלית של המורה חשובה לא פחות ממה הוא יודע ואיך הוא מעביר את הידע הזה.	האמן שידע טכני בלבד, בתחום הדעת או לגבי מבנה וניהול שיעור, הוא המפתח להוראה מוצלחת.
תן אמון במורה. תן לו אוטונומיה חינוכית וניהולית.	קבע מערכת היררכית שבה רק המנהל מממש את חזונו וכל היתר עושי דברו.
צור לו מעגל התפתחות תומך וקהילה שעליה הוא יכול להישען.	בנה מערכת פיקוח הדוקה בהתאם ליעדים שנקבעים מחוץ לביה"ס.
לווה את המורה במקום רק למדוד אותו.	שדר שהדבר החשוב זה ציונים ושמורה נמדד ביחס לתוצאות שהוא מניב.

נספחים

מתמטיקה וזכאות

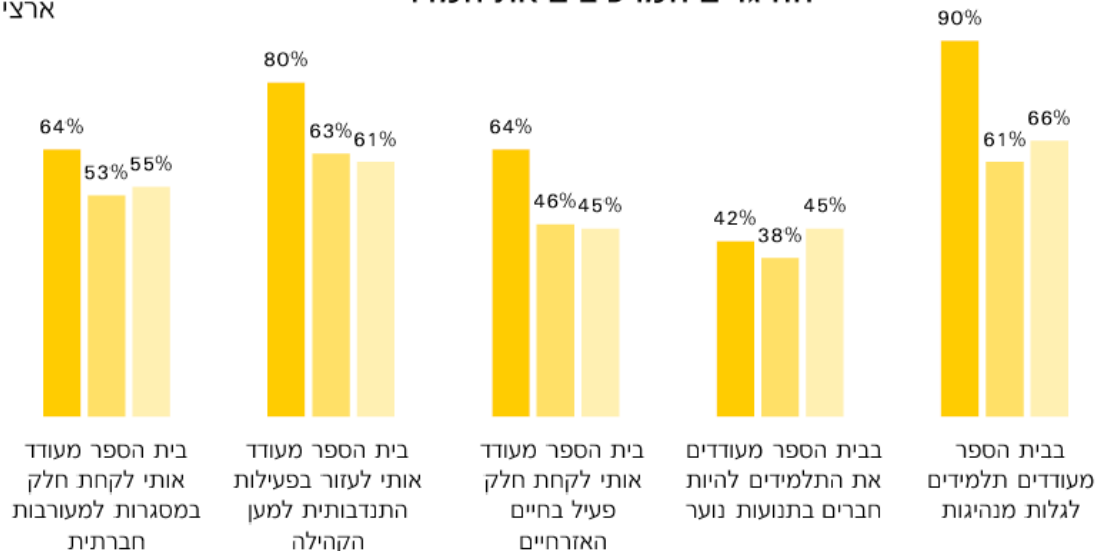
אנגלית- כולם עושים ברמה של 5 יח"ל
 הכיתות הטרוגניות מבחינה לימודית
 גודל הכיתות הוא 30 תלמידים וצפונה

נתוני אקלים: מעורבות חברתית

ערכים ואקלים חינוכי | מאמצי ביה"ס לעידוד למעורבות חברתית ואזרחית | דיווחי תלמידים

■ בית הספר
■ קבוצת השוואה
■ ארצי

ההיגדים המרכיבים את המדד

מדד מסכם

נתוני אקלים: למידה משמעותית

למידה והישגים לימודיים | מסוגלות, סקרנות ועניין בלמידה | דיווחי תלמידים

תשע"ה

ד"ר ברוך נתוני סקרי האקלים והסביבה הפדגוגית בחטיבות העליונות במיצב שנמסר לבית הספר

- בית הספר
- קבוצת השוואה
- ארצי

ההיגדים המרכיבים את המדד

